

Moment

$$M = Fd$$

M1

Atebion ar wefan <http://mathstephens.pbworks.com>

UNED M1

Mecaneg 1

Disgwylir i ymgeiswyr fod yn gyfarwydd â'r wybodaeth, y sgiliau a'r ddealltwriaeth sy'n ymhlyg yn Unedau C1 a C2.

Disgwylir hefyd i ymgeiswyr ddefnyddio technegau modelu mathemategol priodol a bod yn ymwybodol o dybiaethau modelu sylfaenol.

Testunau

Nodiadau

5. Stateg.

Cyfansoddiad a chydrianiad grymoedd.

Cydbwysedd gronyn dan effaith grymoedd cymhlan, gan gynnwys ffrithiant.

Disgwylir i ymgeiswyr wybod, pan fydd gronyn mewn cydbwysedd, bod swm cydrannau'r grymoedd sy'n gweithredu ar y gronyn mewn unrhyw gyfeiriad yn sero.

Moment grym o amgylch pwynt.

Cydbwysedd gwrthrych anhyblyg dan effaith grymoedd cymhlan paralel.

Craidd màs system gymhlan o ronynnau.

Disgwylir i ymgeiswyr fod yn gyfarwydd â'r term 'craidd disgyrchiant'.

Craidd màs laminâu unffurf: trionglau, petryalau, cylchoedd a siapiau cyfansawdd.

Ni fydd angen defnyddio integru.

Achosion syml o gydbwysedd lamina plân neu system gymhlan o ronynnau sydd wedi'u cysylltu gan rodenni **ysgafn**.

Gall y lamina neu'r system o ronynnau fod yn hongian wrth bwynt sefydlog.

1. Mâs rhoden unffurf AB yw 4.5 kg a'i hyd yw 1.6 m . Mae gronyn, màs $M \text{ kg}$, ynghlwm wrth y pen A ac mae gronyn, màs 3 kg , ynghlwm wrth y pen B . Mae'r diagram yn dangos y rhoden yn gorwedd yn llorweddol mewn cydbwysedd ar gynhalydd llyfn yn y pwynt C , lle mae $AC = 0.5 \text{ m}$.

Cyfrifwch werth M ac adwaith y cynhalydd yn C .

[6]

5. Mae rhoden **anunffurf** AB , màs 7.5 kg a hyd 8 m, yn gorwedd yn llorweddol mewn cydbwysedd ar ddau gynhalydd llyfn yn C a D , lle mae $AC = 1.5$ m ac $AD = 5.0$ m. Adwaith y cynhalydd yn D ar y rhoden yw 56.7 N.

(a) Cyfrifwch bellter craidd disgyrchiant y rhoden o C . [4]

(b) Darganfyddwch adwaith y cynhalydd yn C ar y rhoden. [2]

7. Mae'r diagram yn dangos planc unffurf XY , màs 40 kg a hyd 3 m, yn gorwedd ar ddau gynhalydd yn P a Q , lle mae $XP = 0.7$ m, a $QY = 0.9$ m.

Mae bachgen A , màs 45 kg, yn eistedd ar y planc yn y pwynt P ac mae bachgen B , màs 70 kg, yn eistedd ar y planc yn y pen Y .

- (a) Gan fodelu'r bechgyn fel gronynnau, cyfrifwch feintiau adweithiau normal y cynalyddion ar y planc. [6]
- (b) Nodwch beth fyddai'n digwydd pe byddai A yn neidio oddi ar y planc. Rhowch reswm dros eich ateb. [2]

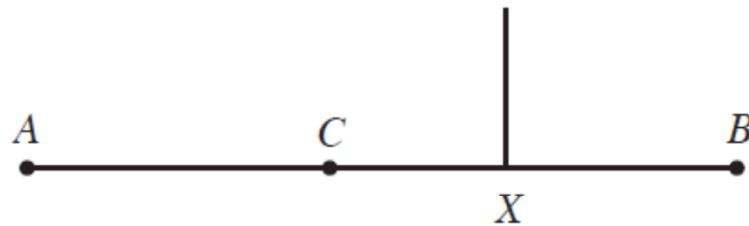
7. Mae'r diagram yn dangos rhoden unffurf AB , hyd 3 m a màs 9 kg, â gronyn, màs 2 kg, ynghlwm wrth A . Mae'r rhoden yn gorwedd yn llorweddol mewn cydbwysedd ar ddau gynhalydd llyfn yn y pwyntiau P a Q ar y rhoden, lle mae $AP = 1.2$ m ac $AQ = 2.6$ m.

- (a) Cyfrifwch yr adweithiau yn P a Q . [7]
- (b) Pan osodir gronyn ychwanegol, màs 3 kg, ynghlwm wrth y pwynt R ar y rhoden, mae'r rhoden ar fin troi o amgylch P . Cyfrifwch y pellter AR . [3]

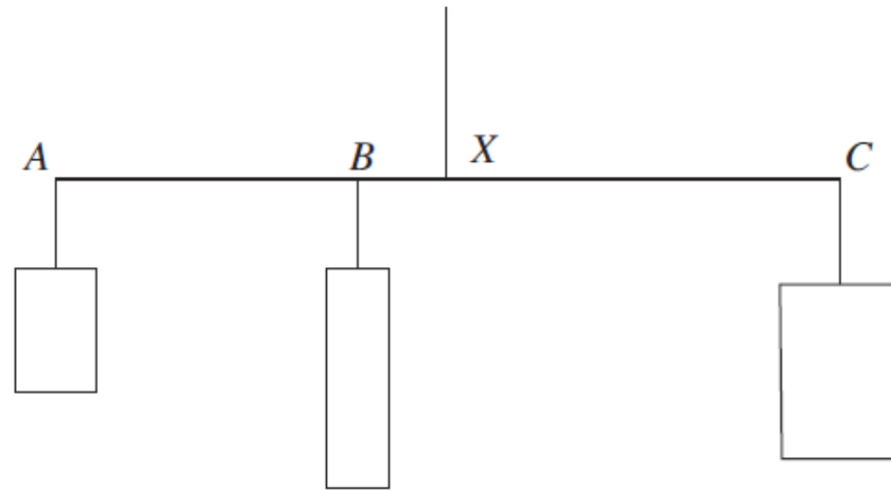
7. Mae'r diagram yn dangos rhoden unffurf, AB , mäs 0.3 kg a hyd 2.0 m , â thri gronyn, masau 0.2 kg , 0.4 kg a 0.5 kg , ynghlwm wrth y pwyntiau A , C a B , yn ôl eu trefn, lle mae $AC = 0.6 \text{ m}$. Pan fydd y rhoden yn hongian wrth llyn sydd ynghlwm wrth bwynt X ar y rhoden, mae'n gorwedd yn llorweddol mewn cydbwysedd.

- (a) Cyfrifwch y tensiwn yn y llinyn. [3]
- (b) Darganfyddwch y pellter AX . [4]

8. Mae'r diagram yn dangos cloch wynt (*wind chime*). Mae wedi'i ffurfio gan rodenn unffurf lorweddol AC sydd ynghrog mewn cydbwysedd wrth llyn ysgafn sydd ynghlwm wrth ganolbwynt X y rhoden, ynghyd â thri gwrthrych sy'n hongian wrth y pwyntiau A , B ac C ar y rhoden.

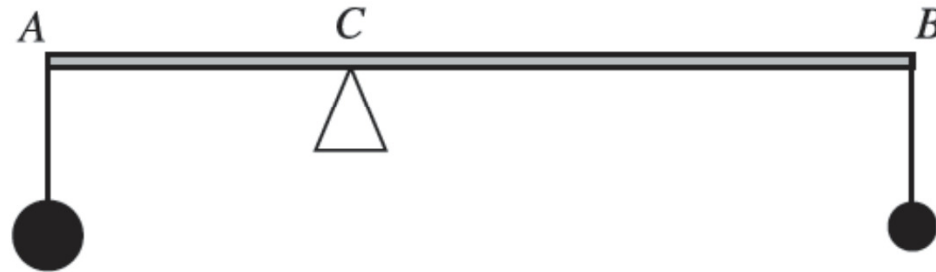

Hyd y rhoden AC yw 20 cm a hyd AB yw 8 cm. Masau'r gwrthrychau sy'n hongian wrth A , B , C yw 0.1 kg, M kg, 0.4kg yn ôl eu trefn. Màs y rhoden yw 0.5 kg.

- (a) Darganfyddwch werth M . [4]
- (b) Cyfrifwch y tensiwn yn y llinyn. [3]

7. Màs rhoden unffurf AB yw 3 kg a'i hyd yw 2 m. Mae gronyn, màs 5 kg, ynghlwm wrth y pen A ac mae gronyn, màs 2 kg, ynghlwm wrth y pen B . Mae'r diagram yn dangos y rhoden yn gorwedd yn llorweddol mewn cydbwysedd ar gynhalydd llyfn yn y pwynt C , lle mae $AC = x$ m.

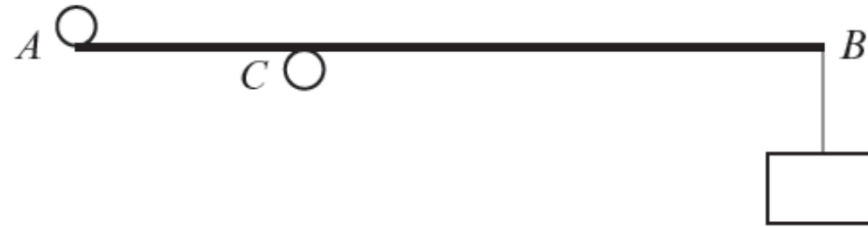
Cyfrifwch faint yr adwaith yn y cynhalydd yn C a gwerth x .

[6]

7. Mae'r diagram yn dangos gwrthrych, màs 65 kg, ynghlwm wrth ben B rhoden unffurf anhyblyg AB , hyd 4m. Màs y rhoden yw 35 kg. Mae'r rhoden wedi'i chynnal yn llorweddol mewn cydbwysedd gan ddau beg silindrog llyfn, un yn A a'r llall yn C , lle mae $AC = 1.2$ m.

- (a) Ysgrifennwch foment pwysau'r rhoden o amgylch y pwynt A .
Nodwch eich unedau'n glir. [2]
- (b) Darganfyddwch y grymoedd sy'n cael eu rhoi ar y rhoden yn A ac C . [6]

7. Mae trawst (*beam*) unffurf AB , hyd 6 m, yn gorwedd mewn safle llorweddol ar ddau gynhalydd llyfn yn C a D , lle mae $AC = 1$ m a $BD = 1.2$ m, fel yn y diagram.

- (a) Pan gaiff grym fertigol, maint 1800 N, ei weithredu i fyny ar y trawst yn y pen A , mae'r trawst ar fin troi o amgylch y cynhalydd yn D .
Darganfyddwch bwysau'r trawst. [5]
- (b) Mae'r grym fertigol yn awr yn cael ei ddileu (*remove*) fel bod y trawst yn gorwedd mewn cydbwysedd ar y ddau gynhalydd. Cyfrifwch faint yr adwaith ar y trawst ym mhob un o'r ddau gynhalydd yn C a D . [5]

